

СТАНОВЛЕННЯ ГРОМАДЯНИНА-ПАТРІОТА В КОНТЕКСТІ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО СУСПІЛЬСТВА {Тези}

Олена Радий

- Стабільність і могутність держави багато в чому залежить від патріотизму її громадян. **Патріот – це не той, хто говорить красиві слова про Україну, прикрашає дійсність, а той, хто бачить труднощі, помилки, невирішені проблеми, розуміє суспільно-політичну ситуацію в країні і світі, проте не панікує, не носиться зі своїми егоїстичними претензіями, не збирається тікати, а готовий долати перешкоди, зв'язати свою долю з долею Вітчизни. Патріот – це той, хто розуміє, що просто так ні свободи, ні прав ніхто не роздає, їх потрібно взяти самому. Патріот – це той, хто в умовах сучасного не правового поля і безчинства, сприяє розбудові демократичної соціальної держави правовими методами.**

- **З патріотизмом органічно поєднується національна самосвідомість громадян, яка ґрунтується на національній ідентифікації: вбирає в себе віру в духовні сили своєї нації, її майбутнє; волю до праці на користь народу; вміння осмислювати моральні та культурні цінності; історію, звичаї, обряди, символіку; систему вчинків, які мотивуються любов'ю, вірою, волею, осмисленням відповідальності перед своєю нацією.**

- Серед методів і форм громадянського виховання пріоритетна роль належить активним методам, що ґрунтуються на демократичному стилі взаємодії, спрямовані на самостійний пошук істини і сприяють формуванню критичного мислення, ініціативи й творчості. *До таких методів належать:* ситуаційно-рольові ігри, соціограма, метод відкритої трибуни, соціально-психологічні тренінги, інтелектуальні аукціони, «мозкові атаки», метод аналізу соціальних ситуацій із морально-етичним характером, іґридраматизації, створення

проблемних ситуацій, ситуацій успіху, аналіз конфліктів, моделей, стилів по ведінки, прийняття рішень, демократичний діалог, педагогічне керівництво лідером і культивування його авторитету, використання засобів масової комунікації, методики колективних творчих справ, засобів народної педагогіки.

- Крім цих методів, **використовуються також традиційні: бесіди, диспути, лекції, семінари, різні форми роботи з книгою, періодичною пресою, самостійне рецензування тощо, а саме:** бесіди: «Моя рідна Україна», «Знай і поважай Герб своєї Вітчизни, її Прапор і Гімн», «Права, свободи і обов'язки громадянина України», «Патріотизм – нагальна потреба України»; диспути: «Що означає бути патріотом України», «Чи потрібен я державі таким, яким я є сьогодні?»; конкурси: козацької пісні, творів, присвячених річниці визволення України від німецько-фашистських загарбників; вечори: пам'яті героїв Крут, до річниці перемоги у Великій Вітчизняній війні, «Нумо, хлопці!» (до дня Збройних сил України); акції: «Людам похилого віку – шефську допомогу», «Милосердя»; дебати: «Значення Богдана Хмельницького в історії України»; «Я – українець. Чи престижно це?»; конференції: «Захист Вітчизни, шанування її державних символі – обов'язок громадянина України», «Конституція – основний закон незалежної суверенної України»; круглі столи: «Що дала народу Конституція України», «Земляки – національні герої, їх роль у боротьбі за волю України»; військово-спортивні свята: спартакіада допризовної молоді.

- Застосування наведених форм і методів громадянського виховання покликане формувати в особистості когнітивні, емоційні та поведінкові компоненти, що **передбачають вироблення вмій міркувати, аналізувати, ставити запитання, шукати власні відповіді**, критично розглядати проблему, робити власні висновки, брати участь у громадському житті,

набувати вмінь та навичок адаптації до нових суспільних відносин адекватної орієнтації, захищати свої інтереси, поважати інтереси і права інших, самореалізуватися тощо.

- Результативність громадянського виховання значною мірою залежить від того, наскільки ті чи інші **форми й методи виховної діяльності стимулюють розвиток самоорганізації, самоуправління молоді.** Отже, стратегія особистісного підходу в гуманізації освіти ґрунтується на новому педагогічному мисленні: ставленні до учня, як до суб'єкта власного життя і власного розвитку; надання йому вільного особистісного вибору. Це означає *педагогічну позицію, що будується на ставленні до людини, як до найвищої життєвої цінності*, на таких гуманістичних нормах життя, як Добро, Повага, Справедливість, Краса.